

1930 ЙИЛ
12 МАЙДАН
ЧИҚА
БОШЛАГАН

Тоҷисте

ЎЗБЕКИСТОН ЖУМҲУРИЯТИ ИИВ ҲАЙҖАТИ НАШРИ

Қонунҷчилик ва ҳуқуқ-тартибот учун!

№ № 19 — 20

(2556—2557)

1993 ЙИЛ

12 МАРТ

ЖУМА

СОТУВДА ЭРКИН
НАРХДА.

ҲОЗИРЧА КУЗАТУВЧИ СИФАТИДА

ЎЗБЕКИСТОН ИИВ ИНТЕРПОЛ БИЛАН
АЛОҚАНИ ЙЎЛГА ҚҮЙМОҚДА

Мустақилликни қўлга киригтан ўзбекистон турли соҳаларда, шу жумладан давлатлараро даражада жиноятчиликка қарши кураш борасида ҳам халқаро ҳамкорликда борган сари кенг миқёсда иштирок эта бормоқда. Бунга Ўзбекистон Республикаси ИИВ расмий делегациясининг Интерполнинг Дакарда (Сенегал) бўлган 61-сессиясида иштирок этиши далолат бўлади. Ана шу ваколатли анжумандада нима ҳақда сўз борганини билиш газетхонларимиз учун қизиқиш уйғотса керак.

Эксперт комиссияси томонидан кун тартибидаги 19-масала бўйича ҳужжатлар ва қарорлар лойиҳалари тайёрланди, улар орасида Интерполга янги аъзолар қабул қилиш тўғрисидаги аризаларни қараб чиқиш, халқаро иқтисодий жиноятларга, халқаро терроризмга, наркотик моддаларни бир жойдан иккинчи жойга олиб бориш, сохта пул ясашларга қарши кураш, Интерпол бўлиннамаларини компютерлаштириш, телекоммуникациялар ва кўпгина бошқа масалалар бор

эди. Сессия иш бошлашидан олдин Интерпол маддияси ижро этилди, сўнга унинг қатнашчилари хизмат вазифаларини бажариш пайтида ҳалок бўлган ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари ходимлари хотирасини бир дақиқа сукут билан ёдга олдилар. Анжуман қатнашчиларини Интерпол Президенти жаноб Барбот ва Сенегал Республикасининг Президенти жаноб Абду Диуф табриклидилар.

Дастлабки умумий мажлисда баъзи ташкилий масалалар ҳал қилинди, Интерполга аъзо бўлиш учун аризатопширган мамлакатлар вакилларининг қишишларидан сўнг, сессия ҳар бир мамлакат бўйича яширин овоз бериш маросимига ўти. Натижада Арманистон, Озарбайжон, Босния ва Герцеговина, Хорватия, Эстония, Гвинея-Бисау, Қозогистон, Латвия, Намибия, Словения, ва Украина Интерполнинг тўла ҳуқуқли аъзоларига айландилар. Интерполга кирувчи мамлакатлар сони 169 тага етди.

[Давоми 2-бетда].

САМАРАЛИ ТАДБИР

Урганч шаҳрининг 3-даҳасида жойлашган жамоат тартибини сақлаш пунктига кейинги пайтларда маслаҳат сўраб келувчилар кўпайиб қолди. Ҳозир нима кўп, муаммо кўп. Аҳоли зич жойлашган жойларда турли қонунбузарликлар юз бериши мумкин. Бундай ҳолларга йўл қўймаслик, айниқса, ўғриликнинг олдини олиш сув ва ҳаводек зарур. Бунинг учун эса баҳамжиҳат иш олиб бориш керак.

Участка вакиллари бошлиғи Курбонбой Эшметов бу борада анча самарали йўл топди. 3-даҳада жойлашган кўп қаватли ўйларнинг аксариятида симли (кабелли) телекўрсатувлар ташкил қилинган. У шу кўрсатувларда жиноятларнинг олдини олиш ҳақидаги кўрсатма ва маслаҳатлари билан қисқа чиқишилар қила бошлади. Бу ҳудуд аҳолисининг эътиборини тортади. Одамлар милиция участкасига келиб, ҳуқуқбузарлик ва қонунбузарликнинг олдини олиш муаммолари ва уни ечиш борасидаги таклиф ва мулоҳазаларини билдирадиган бўлиб қолдилар.

Ҳозир участкада бир неча милиция ходимлари сутка давомида фаолият кўрсатмоқда. Маҳаллий телекўрсатувдан фойдаланиш аҳоли билан алоқани мустаҳкамлашда ўз самарасини бермоқда, — дейди вилоят ички ишлар башкармасининг жиноятчиликнинг олдини олиш бўлими бошлиғи, милиция капитани Шавкат Иброҳимов.

Дарҳақиқат, участка ҳудудида кейинги вақтларда қонунбузарлик камаймоқда.

М. НАВРЎЗАЛИЕВ,
Хоразм вилояти ички ишлар башкармаси матбуот гурӯҳи ҳодими, милиция катта лейтенанти.

ЭРТАГА ҲАШПАР

Тошкент шаҳар жамоатчилигининг Наврӯз байрами арафасида 13 марта куни умумхалқ ҳашарини ўтказиш тўғрисидаги ташаббусини Ички ишлар вазирлиги ва унинг шу ҳудудда жойлашган идоралари ҳам қўллаб-қувватлашди.

ИИВ шахсий таркиби ижтимоий ва ҳуқуқий ҳимоя қилиш бўлими бошлиғи, милиция

майори Ўткир Жўраевнинг маълум қилишига кўра, ҳозирдан ушбу тадбирни ўтказиш учун тайёргарлик ишлари амалга оширилмоқда. Эртага шахсий таркиб ўз жамоалари жойлашган ҳудудларни тартибга келтиришади, кўкаламзорлаштириш ишларини амалга оширишади.

Бугунги сонда:

2-БЕТ

Бир кунда
уч боқеа

45-БЕТЛАР

Ойнай
жаҳон
курсатувлари

7-БЕТ

«Капитан»

ОЙНИНГ ЎН БЕШИ ЁРУҒ

Пойтахтимизнинг Акмал Икромов тумани ички ишлар бўлими ходимларининг қўксига ҳам шамол тегадиган кунлар яқин. Демоқчимизки, бўлим яқинда ҳар томонлама куляй шарт-шароитга эта бўлади: туманда ички ишлар бўлими учун янги бино қурилиши жадал олиб борилмоқда.

Бугунги кунгача бўлим ходимларининг ҳайшароитда хизмат вазифаларини ўтаганликлари ҳақида биз ҳам газетамиз орқали бир неча бор чиқиши қилгандик ("Ийқилмай турсинда". "Постда", 1992 йил, 30 январь. "Уларни дағалликда айлашади, лекин..." "Постда", 1992 йил, 1 сентябрь). Унда туман ИИБ жойлашган бинонинг талаб даражасида эмаслиги, хизмат қилиш учун қуляйликлар йўқлиги, аммо шундай шароитда ҳам ходимларнинг "излаган имкон топади" ибораси асосида ишкоритаётгандиклари ҳақида баён қилгандик.

Бизнинг ушбу чиқишиларимизнинг таъсири бўлганми ёки йўқ (бу албатта энг асосийси эмас), ҳар ҳолда ИИБ учун янги бино қад кўттармоқда.

Бино лойиҳасини "Ташгири" институти мутахассислари тайёрлашди. Қурилиш ишларини эса Тошкент Бош қурилиш башкармаси трестининг 3-қурилиш

башкармаси бинокорлари олиб бормоқдалар. Бинони безашда "Главташкентстрой" га қарашли 4-қурилиш трестининг 12-қурилиш башкармаси азаматлари қатнашмоқдалар.

Шаҳар ИИБ қошида қурилишга ёрдам кўрсатиш мақсадида ИИБ башлигининг ўринбосари, милиция полковники Одилжон Ҳасанов бошчилигига штаб ташкил этилди.

— Туман ИИБ биносини шу йилнинг II квартали охирида фойдаланишга топширамиз, — дейди қурилиш прораби Фоур Сайдазимов.

Прорабнинг сўзларига ишонамиз.

Ҳабибулла ШОДИЕВ.

СУРАТЛАРДА: 1. Штаб аъзолари (чапдан): шаҳар ҳокимлигига қарашли капитал қурилиш Бош башкармасининг 1-капитал қурилиш башкармаси бошлиғи Ўткир Маҳкамов, шаҳар ДАНБ техник бўлинмаси ходими, милиция майори Евгений Бутаков, қурилиш прораби Фоур Сайдазимов, Тошкент шаҳар ИИБнинг капитал қурилиш бўлими бошлиғи, милиция подполковники Вячеслав Малкин ва Акмал Икромов тумани ИИБ башлиги, милиция подполковники Тоҳир Бойматовлар бино лойиҳаси билан танишмоқдалар. 2. Қурилиш

Муаллиф олган суратлар.

ХОЗИРЧА КУЗАТУВЧИ СИФАТИДА

(Давоми. Боши 1-бетда).

Қўмита ва комиссияларда қизғин иш борди. Чунончи, наркотик моддалар масалалари бўйича комиссия уларни гайриқонуний тарзда ташиб билан боғлиқ бир түркум муаммоларни мұхокама қилиди, афюн гуруҳидаги наркотик моддаларининг асосий қисми бозорга Осиё ва Яқин Шарқ мамлакатларидан, аксарияти Эрон ва Афғонистоннинг чегарадаги тумонларидан келтирилиши қайд этилди. Осиё мамлакатларидан ташиби Африкадаги инглиз тилида сўзлашувчи бъязи мамлакатлар ҳам бозорин героин билан таъминлашда иштирок этмоқда. «Болқон тўри» аввалидек Туркия, Эрон, Ливан, шунингдек, Югославиядаги жиноятчи гуруҳлар томонидан назорат қилинмоқда. Мутахассислар турли хил наркотик моддалар ваби асабини фалаҳ қиливчи моддаларни тарқатиш, уларнинг маршрутлари ва гайриқонуний равишда ташиб ҳалқаро аниқлаштирилар. Комиссия томонидан бошқа ҳалқаро ташкилотлар билан ҳамкорликда наркотик моддаларни ташиб билан шуғулланувчи жиноятчи гуруҳларни аниқлаша бўйича бир неча дастурлар ишлаб чиқилгани хабар қилинди.

Осиё қитъаси миқёсида ҳам учрашув ўтказилди, унда, жумладан, Осиё минтақасида наркотик моддалар тарқатилишига қарши кураш соҳасида ишлайдиган ходимларнинг мәлакасини ошириш бўйича йиллик курслар ташкил этиш тақлиф этилди. Телекоммуникациялар тармоғини ривожлантириш масаласи мұхокама қилинди, шунингдек шу йил Мўгулистанда минтақа миқёсида анжуман ўтказишга қарор қилинди.

Интерпол аъзолари бўлган мамлакатлар миллий марказий бюоролари раҳбарларининг учрашви ёпиқ эшиклар ортида ўтди, унда бир талай ташкилий фаолиятни молиявий таъминлаш масалалари, шунингдек балоғатга етмаганларга нисбатан жиноятларга, иктиносид жиноятларга қарши курашда ҳалқаро ҳамкорликни мустаҳкамлашга даҳлор масалалар мұхокама қилинди.

Иккинчи умумий мажлис наркотик моддалар савдоси, ҳалқаро иктиносид жиноятлар ва ҳалқаро терроризм масалаларига бағишланди.

Наркотик моддалар бўйича қўймитнинг раиси биринчи масала бўйича, хусусан, қўйидагиларни айтди: ҳом-аше ҳаддан ортиқ кўп бўлган Жанубий-шарқий Осиёда афюнга боғлиқ вазият, айниқса, кескин ёмонлашган, Африка шимолида гайриқонуний тарзда нашазорлар барпо этишга урнишлар қайд этилган, дастлабки гиёхандлик ҳом-ашесини қайта ишлаш бўйича яширии лабораториялар миқдори кўпаймоқда. Коканига келсан, уни Жанубий Америка картеллари аввалидек танҳо тарзда ишлаб чиқармоқдалар, улар амалда бутун хуфия тармоқни назорат қилимоқдалар. Гарчи Европага етказиб бериш ҳам йил сайнин ошаётган бўлсада, АҚШ ана шу

(Ўз мухбиришимиз).

ЁФДЕК ЭРИДИ

Яқинда Тошкент шаҳар ИИБ ИЖК бошқармаси ходимлари томонидан шаҳар ёғ-мой

комбинатида рейд ўтказилди. Бундан кўзда тутилган мақсад, йўл қўйилаётган айрим

ҲАМКОРЛИКДА ГАП КЎП

Ўзбекистон Республикаси ИИВ ДАН бошқармасининг 10 нафар ходими яқинда Андижон вилояти ДАН бўлимiga амалий ёрдам кўрсатиш мақсадида хизмат сафарида бўлдилар.

10 кун давом этган ҳамкорликдаги иш яхши натижалар берди. Рейд давомидаги жами 3505ta транспорт воситалари текширилди. Натижада 720 ҳайдовчига йўл ҳаракати қондапарини бузганлиги учун жарима солиниши айрим ҳайдовчиларни чўчитмаяпти.

Андижон вилоятида 10 кун мобайнида ўтказилган ҳамкорликдаги тадбирлар йўлларда бир мунча тартиб ўрнатилишига сабаб бўлди десак, муболага бўлмайди. Бу ишларни амалга оширишда Ўзбекистон

истеъмол қилган ҳолда, 127-киши ҳайдовчиллик гувоҳномасизсиз транспорт бошқаргани, 102 ҳайдовчи эса йўл белгиларига амал қилмаганларни ва бошқа бир кичка қондабузарликларга йўл қўйганларни учун катта миқдорда жарима тўлашга мажбур бўлдилар.

Шу ўринда бир мисол келтириб ўтсан. Улугбек Ибрагимов "ВАЗ-2106" белгили М 1287 АН рақамли автомашинасини ҳайдовчиллик гувоҳномасизсиз бошқаргани учун қонуний равишда 7500 сўм миқдорда жарима тўлади. 1955 йилда туғилган Н. Саломонникмаст ҳолда рулга ўтиргани учун 10 минг сўм жарима солинди.

Мисолларни кўплаб келтириш

мумкин. Лекин мақсад жарима солиб, фуқаролар ҳамёнига зарар келтириш эмас, балки содир бўлаётган ҳодисаларидан инсон ҳаётининг хавф остида қолишининг олдини олишдир. Шуниси ажабланарлики, қоида бузганлик учун 250 сўмдан 25 минг сўмгача миқдорда жарима солиниши айрим ҳайдовчиларни чўчитмаяпти.

Андижон вилоятида 10 кун мобайнида ўтказилган ҳамкорликдаги тадбирлар йўлларда бир мунча тартиб ўрнатилишига сабаб бўлди десак, муболага бўлмайди. Бу ишларни амалга оширишда Ўзбекистон

Республикаси ИИВ ДАН бошқармасининг ЙПХ алоҳида рота назоратчилари, милиция сержантлари — Алишер Ниёзов, Фурқат Қурбонов ва взвод командири, милиция лейтенанти Қобил Сайдуллаев, Андижон вилояти ДАН бўлимни ЙПХ назоратчилари — милиция катта лейтенанти Салим Олимов, милиция лейтенанти Бахтиёр Аҳмедов, Андижон шаҳар ДАН бўлинини содир бўлишига олиб олди олинди. Уларга вилоят автоҳаваскорлар жамиятининг катта инспектори Азимжон Қосимов яқиндан ёрдам берди.

Фикримиз сўнгидаги шуни эслатиб ўтмоқчимизки, фақат темир интизомгина йўлларимизда осоиышталини таъминлаши мумкин. Шунда ҳамёnga ҳам маддий зарар етмайди.

Б. ЭГАМБЕРДИЕВ,
Ўзбекистон Республикаси ИИВ
ДАН бошқармаси ходими, милиция
катта лейтенанти.

Суратларда: Ўзбекистон Республикаси ИИВ ДАН бошқармасининг алоҳида рота назоратчилари Андижон вилояти ДАН бўлими ходимлари билан ҳамкорликда иш олиб боришмоқда.

БИР КУНДА УЧ ВОҚЕА

Февраль ойининг бешинчи куни Қўриқлаш бошқармасининг 4-рота шахсий таркиби қўриқладиган иншоотлардан бири — Марказий кўпмөлли дўконда навбатчилик қилаётган милиционерлар учун серташвиш бўлди.

Кундузи соат 11ларда 3-қаватда ҳаридорлар гавжум, бирор уни олмоқда, бирор буни. Қурилиш техникумининг 4-курс толибаси Мадинага эса 6972 сўмлик костюм-юбка ёқиб қолган эканми, қўлтиқча уриб жуфтакни ростламоқчи бўлганида взвод сардорининг ёрдамчиси, милиция старшинаси Жўрабой Алижонов сезиб қолди.

Соат ўн икки яримларда эса хоразмлик меҳмонлар — қайнона-келин Ойдин ва Марямхон «ҳосил»ни йиғиб, жами 17940 сўмлик ҳар ҳил молларни ўмарид кетаётганида навбатчилик қисми бошлиги, милиция катта

серханти Рихситилла Жўраев билан милиция серханти Ботир Ҳасанбоев кўлига тушиб қолиши.

Ҳаммасидан қизиги Марказий дўконни қўриқлаш учун қабул қилиш жараёнда рўй берди.

Соат ўн саккизларда взвод сардори, милиция катта лейтенанти Рўзивой Мўминов, милиция серханти Ботир Ҳасанбоев ва милиция серханти Нодир Зиёевлар дўкон ҳудудида жойлашган «Гулнора» қаҳвахонасини текширишгач, биринчи қаватта тушишиб, зина тагидаги пештахта остига ўтибор бериб қарашди. У ерда Тожикистандан келиб қолган Собир Ҳ. беркиниб ётган экан. Уни ҳам тегишили жойга кузатиб қўшишга тўғри келди.

Й. ОБИДОВ,
Қўриқлаш бошқармасининг навбатчилик қисми

маргарин четга чиқиб кетаётгани аниқланди ва қайтарилди.
«ГАЗ-53» белгили машинанинг ҳайдовчи-экспедитори шунча ёғни Бектемир туманининг озиқ-овқат савдоши ташкилотига қарашли 12-дўконга олиб бориши лозим эди. Лекин у бундай қилмай ҳамтовоқлари — ёғ-мой комбинатига ҳам, дўконга ҳам алоқаси бўлмаган тиши даволовчи табиб Фахриддин ва Абдуқаюмлар билан тил биринтириб, юнни Юнусобод туманинага бир хонадонга туширмоқчи бўлди. Умумий давлат нархи 320 минг сўм турган 300 қути ёғни улар 750 мингга сотишмоқчи эди, лекин кўлга тушишибди.
Айни чоғда тергов кетмоқда.
Шундай қилиб уларнинг ширин орзулари саратонда қолган ёғдек эриб кетди.
Юсуф АВАЗМЕТОВ,
милиция капитани.
Суратда: дўконгача етмаган «Маргарин».

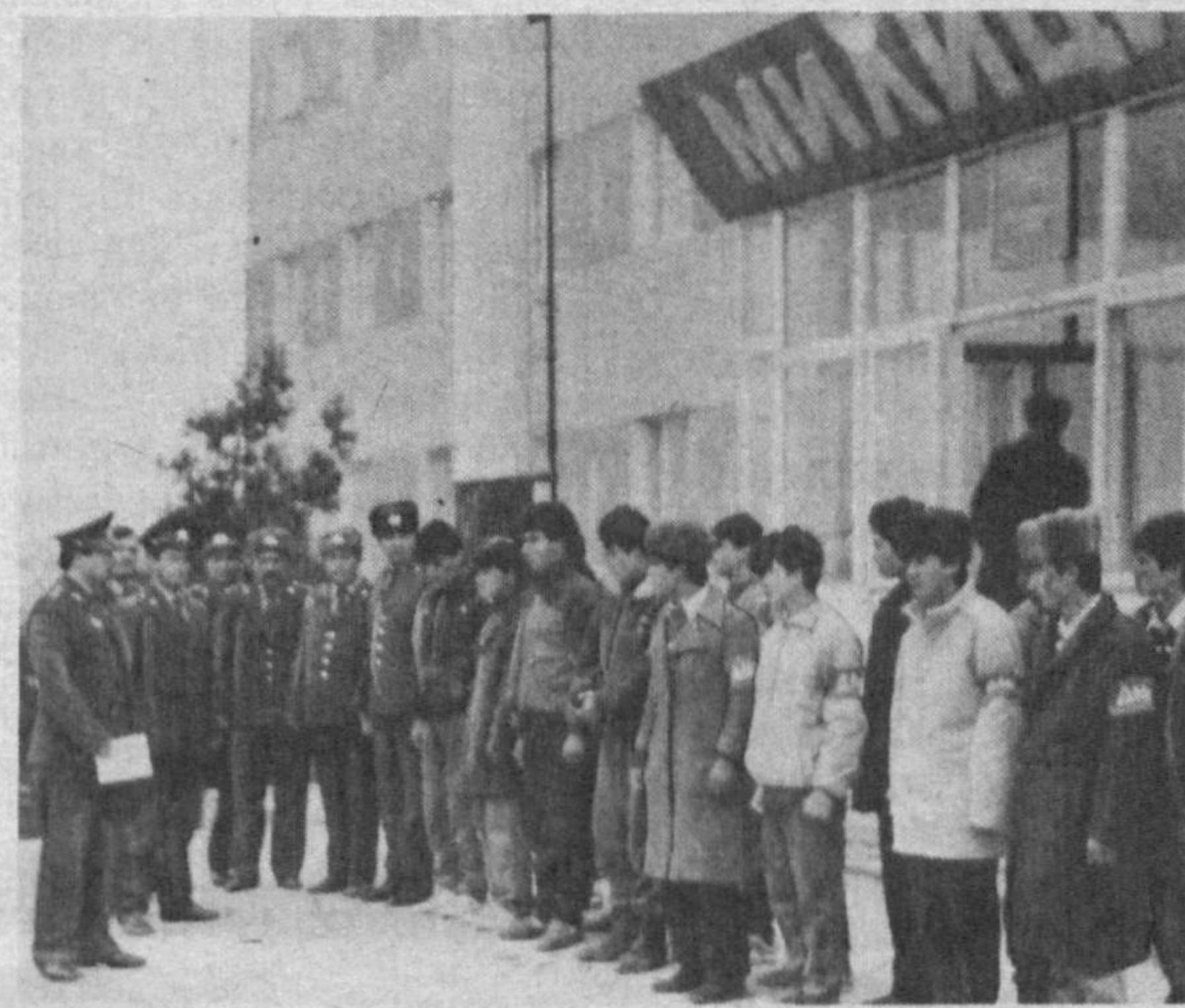
камчиликларни очиб ташлаш эди.
Рейд мобайнида олти тонна

ХИЗМАТ — МИЛИЦИЯДА

Ромитан туманининг аҳоли пунктларида ўтган йилнинг ноябрдан бошлаб, навқирон йигитлар милиция ходимлари билан ҳамкорликда жамоат тартибини муҳофаза қила бошладилар. Йўқ, улар дружиначилар эмас, балки армияга чақирилиш ёшида бўлган, муқобил хизматни Ромитан тумани ИИБда ўтаётган йигитлар эдилар.

Бироқ ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари ёрдам кўрсатаётган янги тузилманинг пайдо бўлиши тарихига қайтиш ўринли бўлади. Вилоят ва унинг айrim туманларида оператив вазияти барқорлапшириш мақсадида Бухоро вилояти ҳокимлиги ИИБ раҳбарияти ҳар томонлама таҳлил асосида куч ва воситаларни маневрлашмоқда, жиноятчиликка қарши кураш самарадорлигини ошириш учун турли усувлардан фойдаланишмоқда.

— Ички ишлар идораларининг вазифалари кенгаймоқда ва мураккаблашмоқда, — изоҳ беради ИИБ бошлиғи, полковник Матрасул Собирович Собиров, — айни вақтда қийин иқтисодий вазият туфайли милиция ходимларининг штатдаги сонини кўпайтиришга имконимиз йўқ. Шу сабабли Ўзбекистон Республикасининг муқобил хизмат ҳақидаги қонуни эълон қилиниши билан ИИБда армияга чақирилиш ёшидаги йигитлар томонидан ички ишлар идоралари ва бўлинмаларида ана шундай хизмат ўталиши вариантини ўрганиш ҳақида қарор қабул қилинди, бу нарса ҳуқуқни бузишлар ва жиноятчиликнинг олдини

олиш ҳамда уларни бартараф этишда салмоқли ёрдам кўрсатган бўларди. Бухоро вилоятининг мудофаа ишлари бўйича бошқармаси ва вилоят ҳокимлигига амалий учрашувлар ва консультациялар ўтказилди. Ташаббус асосан маъқулланди, энди уни ишлаб чиқиш ва ҳаётга татбиқ этиш механизмини ишга солиш керак эди.

ИИБ штаби ходимлари турли манфаатдор томонлар билан амалий консультациялар давомида олинган таклифлар ва мулоҳазаларни ҳисобга олган ҳолда вилоят ички ишлар идораларида муқобил хизмат ўташ ҳақидаги Низом ишлаб чиқдилар.

Шуни таъкидлаш керакки, бундай амалиётни татбиқ этиши муваффақияти нафақат ички ишлар идоралари ходимларининг саботлиги ва сабитқадамлигига, балки маъжаллий ҳокимиёт идоралари раҳбарияти томонидан ҳуқуқ-тартиботни таъминлашга доир чора-тадбирлар мажмумида унинг таркибий бўғин сифатида мумкинлиги ва зарурлигини тушунишга, мураккаб иқтисодий вазиятда янги тузилмаларни ҳаётий фаолиятини таъминлаш учун молиявий имкониятларни топа олиша боғлиқ эди.

Вилоядда Ромитан тумани ҳокимлиги биринчи бўлиб ташабbuskor бўлди. Туман ҳокими Азамат Болтаевич Болтаев масалаларни моҳияти билан танишиб, илғор тажрибани жорий этишга қызғин тарафдор бўлди. У гапни қисқа қилди:

— Бизнинг асосий вазифамиздан биро мөхнаткашлар ва уларнинг оиласлари тинч яшаш учун зарур шарт-шароитни таъминлашдан, уларни жиноятчиларнинг тажовузларидан ҳимоя қилишдан иборатдир.

Туман ҳокимлигига жамоат тартибини таъминлашда иштирок этиш учун жалб этиладиган муқобил хизматдаги ҳарбий хизматчилар қайси ташкилотлар ва ҳўжаликлар ҳисобига таъминланниши хусусида қарор чиқарилди. Ўтган йил ноябрда эса Ромитан тумани ҳокими имзолаган "Армияга чақирилиш ёшидаги қишилардан Ромитан тумани ҳокимлиги ИИБда муқобил хизматда фойдаланиш тўғрисида" фармойиш эълон қилинди. Шунга мувофиқ, киши йил давомида милиция ходимлари билан бирга хизмат қилишни, уларнинг оғир қасбига ишқибоз бўлган 30 нафар хоҳловчийнинг исм ва фамилиялари келтирилди.

— Бизнинг туман ички ишлар бўлимида муқобил хизматни ўтаётган йигитлар жамоат тартибини қўриқлашни таъминлашда, ҳуқуқ-тартиботни бузишлар ва жиноятчиликнинг олдини олишда муайян ёрдам кўрсата бошладилар, — деб ҳикоя қилади Ромитан тумани ИИБ бошлиғи, милиция майори Шариф Аминов. — Улар милиция ходимлари билан бирга тумандаги аҳоли яшайдиган ҳудудларни патруль сифатида айланадилар, кўллари ўғрилик ва ҳуқуқ-тартиботнинг бузилишлари, жиноятларнинг олдини олиш ҳамда бартараф этиши бўйича олиб борадиган ҳаракатчан милиция гурухлари таркибига кирадилар, профилактика характеристидаги вазифаларни ҳал этишда иштирок этадилар.

Тажрибалари оз бўлган, бир неча ой аввал милиция хизматининг мураккаб жиҳатлари ҳақида ҳатто тасаввурга ҳам эга бўлмаган ана шундай ёш йигитчалардан фойда бормикан? Туман ИИБ бошлиғининг шахсий таркиб билан ишлаш бўйича ёрдамчиси, милиция капитани Фани Муяссаров билан сұхбатда ана шу муҳим саволни бердим. Ҳамма нарса ёшларнинг улар учун янги бўлган қонунчилик ва ҳуқуқ-тартиbot посбонлигига чорлаш туфайли қанчалик пухта ўйлангани ва ташкил этилганига, уларни зарур қасбий қўнималарга ўргатишга боғлиқдир. Улар билан жанговар ва хизмат тайёргарлигини, машғулотларини ўтказиш режалари ишлаб чиқилган. Уларни энг тажрибали ходимлар

утказмоқдалар. Жамоат тартибини таъминлашда иштирок этиш пайтида янги ҳарбий хизматчилар ички ишлар идораларининг касбий жиҳатдан энг яхши тайёрланган ходимларига биректириб қўйилади.

— Янги аскарлар ўз хизматларига қизиқиш билан қарамоқдалар, — дейди Ромитан тумани ИИБ профилактика ҳизмати бўлинмаси бошлиғи, милиция майори Раҳим Шукуров. — Тонг одатда тақсимдан, хизмат тайёргарлиги ва бошқа машғулотлардан бошланади. Қисқаси, интизом бизда яхши йўлга қўйилган. Йигитлар ёш, қобилиятли.

Муқобил хизматнинг янги тури ҳақида йигитларнинг ўзлари ва қариндошлари қандай фикрдадар?

Наримонов номли давлат ҳўжалигига яшовчи Хайрулло Сафаров хизматга виждан муносабатда бўлмоқда. Хизматни тугатиб, ички ишлар идораларида қолиш ниятида. Унинг отаси Ражаб ака милициядаги муқобил хизмат ўғлига нафақат жисмоний чиниқишида, балки маънавий жиҳатдан ҳам бойишга ёрдам беради деб ҳисоблади. Ўғлининг касб танлашига тўла хайриҳо. Ромитанлик Фарҳод Файзиев ҳам ўз ўғлининг танловидан мамнун. Ўғли анча мулоҳазали ва жиддий бўлиб қолди, хизматдан бўш вақтида ота-онасига ёрдам бермоқда. Ҳуллас, фикрлар жуда ижобий.

Туман ИИБ бошлиғи, милиция майори Ш. Аминов тўғри таъкидлаганидек, тегиши хизмат муддатини ўтаган ёш йигитларнинг муайян қисми ички ишлар идораларида ишлашга қолиш хоҳишини билдириштагани айни муқобил хизматнинг ижобий томонларидан биро бўлмоқда.

Ҳар бир янги ишнинг ўз муаммолари ва ҳал қилинмаган вазифалари бўлади. Улар муқобил хизматнинг янги йўналиши жорий этилиши муносабати билан ҳам пайдо бўлмоқда. Лекин, шубҳасиз, улар аста-секин ҳал қилинади.

Е. ЗУЕВ,

Бухоро вилояти ҳокимлиги ИИБ матбуот гурухи раҳбари, милиция майори.

Суратларда: Эрталабки тақсимни Ромитан тумани ИИБ бошлиғининг шахсий таркиб бўйича ёрдамчиси, милиция капитани Фани Муяссаров ўтказмоқда; милиция сержантини Юрий Раҳмонов янги аскарларни патруль хизматини ўтша чоғида радиостанциядан фойдаланиш сирлари билан таништироқда; патруль-пост хизмати милиционери, милиция кичик сержантини Бахтиёр Комилов ҳарбий хизматчилар билан бирга хизмат вақтида.

Муаллиф олган суратлар.

Гиёҳвандликка қарши кураш бу-тун республикамиз миқёсида кенг олиб борилмоқда. Вилоят ИИБ ҳам мазкур курашдан четда қолгани йўқ. Инсониятга хавф солаётган бу балонинг илдизига болта уриш — соглом келажакни таъминлаш демакдир.

Ўтган йили гиёҳванд моддаларни этишириш, сақлаш, сотиш билан боғлиқ юздан ортиқ жиноятлар аниқланди. Улардан 24 килограммдан кўп наркотик, жумладан 342 грамм афюн, 390 грамм кўнкори, 23 килограмм наша ўсимлиги тортиб олинди.

798 истеъмол қиливчилар рўйхатга олинган бўлса, улардан 278 нафари сурункали гиёҳванд деб олпилди.

Афюн сотиб олини илинжида юрган Денов туманинлик Мардон Ў. нинг уйи текширилганда 432 грамм тарик топилди.

Ўз уйида бангихона очган Юрий С. эса ахлоқ тузатиш ишларига жалб килинди.

Термиз туманиндан Тошкент вилоятига йўл олган Умарали И. нинг автомашинаси кўздан кечирилганда 3 килою 500 грамм мархуна чиқди.

Шунингдек, кичик

СОГЛОМ КЕЛАЖАКНИ ЯРАТИШ ҚАЙФУСИДА

корхоналарнинг бирда экспедитор бўлиб ишловчи Игор М. уйига 3 килою 475 грамм нашани 706 дона гуттурт кутисига жойлаб яшириб кўйган экан.

Йил бошидан бу соҳада олиб бораётган ишларимиз ҳам чакки эмас.

25 январга ўтар кечаси темирбетон комбинатидан бир тонна бетонини ўтирилганни ҳақида хабар олдик.

ЖКБ ходимлари М. Бозоров, М. Ҳўжаевлар дарҳол ишга киришиши. Бу жиноятда А. Болтаев деган шахс гумон килиниб, суринтирув ўтказилди. Калаванинг учи дарҳакиқат А. Болтаевга бориб тақалди. Шунча ёнилгининг номнишониз гойиб бўлиши мумкин эмасди. Уйи текширилди, Ҳоилисидаги идишлардан 250 литр бензин, уйнинг турли бурчакларига яширилган 9 килою 450 грамм наша топилди.

Олиб борилаётган ишларга қарашмай айrim раҳбарларнинг масъулиятсизлигини ҳам таъқидламоқ лозим. Улар ўз худудларидаги экин майдонларини назорат килмаслиги оқибатини

гиёҳванд экинларни ўстиришга шароити яратмоқдалар. Ички ишлар идораларининг қидирикни патруль хизматига агроном мутахассисини биректириш ҳақидаги жамоа, давлат ҳўжаликлари раҳбарларига килган мурожаатлари ҳам эътиборсиз қолмоқда. Бундан ташқари, аниқланган гиёҳванд экинларини ўйлотиш учун кўшимча ишчи кучи ажратиш ҳақидаги талабларимиз ўқлар топилди.

Хадемай кунлар исиб, яна кимасиз, кўздан пана жойларга гиёҳванд ўсимликларни текширилди. Олиб борилаётган ишларга қарашмай айrim раҳбарларнинг сифатида бир мисол келтиримочиман.

Вилоят ҳўжаликларидан бирда 1,2, бошқасида эса 1,5 гектар ерга кўкнори экилгани аниқланди ва йўқ килинди. Наҳотки, раҳбарлар шунча майдонга экилган оғуни

кўришмаган, билишмаган бўлишса?! Бизни қийнаётга катта муаммолардан биро наркологик диспансернинг вилоядда ягоналиги, факат Термиз шаҳрида фаолият кўрсатиши, туманлардаги шифохоналарида нарколог враjlарнинг умуман ўйлости.

Булар гиёҳвандликка қарши курашдаги ягона муаммолар эмас. Бирор камчиликлар кўп деб кўз ковуштириб ўтирияпмиз. Ўйлини, имконларини қидирмоқдамиз.

Аҳоли ўртасидек кенг тушунтириш ишлари олиб боряпмиз. Ўйламизки, ҳар ким ўзи англаб етмагунча ишимишга иш кўшилаверади. Тажрибали гиёҳвандлар тажрибасиз кишиларни тўртига илнираверади. Бунинг учун катталар ёшларнинг ҳар бир қадамидан оғоҳ бўлиб туршилар зарур. Керак вактда йўл кўрсатишилар, уларни жаҳаннам оғиздан қайтишлар зарур. Бинобарин соглом келажакимиз бу-гунги ёшларимиздир.

М. БОБОЕВ,
Сурхондарё вилояти ЖКБ
бошлиғи, милиция полковники.

хабарлар. 20.25 "Янгиликни излаб". 21.00 Хабарлар. 21.15 "Назар" 21.20 "Қирғизтелефильм" студияси намойиш этади.

"ОРБИТА IV"

6.00 Янгиликлар. 6.35 Эрталабки гимнастика. 6.45 "Тонг". 9.00 Янгиликлар. 9.20 Мультфильм. 9.35 Болалар учун фильм. 11.00 "Саёччатчилар клуби" 11.50 "Матбуот-экспресс". 12.00 Янгиликлар. 12.20 "Америка М. Таратута билан". 12.50 Фильм-спектакль.

*
15.00 Янгиликлар 15.20 "Бридж" 15.45 "Бизнес-класс". 16.00 "Ён дафтари". 16.05 Болалар учун фильм 17.30 "Инсон ва конун". 18.00 Янгиликлар 18.30 "Қизил квадрат". 3-күрсатув. 18.55 Давлатлараро "Останкино" телеканали "Беш республикалар иттифоқи" күрсатувини танишиди. 19.15 "Америка М. Таратута билан" 19.45 "Мұйжизалар майдони". 20.40 Хайрли тун, кичкінтойлар! 20.55 Эълонлар. 21.00 Янгиликлар. 21.25 "Хафтанинг машұру кишиси". 21.40 "Банкнотлардаги қон" Бадий фильм 23.10 "Матбуот-экспресс".

"ВИД" танишиди:
23.25 "Сиесий бюро". 00.15 "Авто-шоу". 01.30 "Хит-конвойер".

"ДУБЛЬ IV"
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.25 Ишбидармон кишилар даври.
8.55 Сиесат майдонида. 9.50 Ишдан бұш пайтингизда. 10.05 "Рек-тайм". 10.35 "Кирик Европадан репортажлар". 11.05 "Арт-обстрел". "Михаил Баришников" З-фильм. 12.05 "Санта-Барбара". Бадий фильм. 145-серия. 12.55 "Оқ қарға". 13.40 "Деконларга тааллуклы масала". 14.05 "Ижица". 14.35 "Бабе лето" ансамбли. 15.15 "Телематн". 15.50 Янгиликлар. 16.05 "Рост" студияси. 16.35 Трансрөсэфир. 17.20 "Метропол"дагы сұхбатлар. 17.40 Спорт күрсатув. 17.45 Мультфильм.

*
18.00 — 18.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
18.25 Жума кунлари Дисней.

*
19.15 — 22.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
22.25 "Абзац". 23.20 Россия Федерациясыннан Олий Кенгашы сессиясида. 23.50 "Арт-обстрел".

ШАНБА
20 МАРТ
ҮзТВ I

7.00 "Ассалому алайкум". 8.00 "Шахризоданинг охирги туни" Бадий фильм. 9.05 "Алифбо сабоқлари". 9.35 "Кумушшиби сингиллари". 1.25 Бинокор. 11.05 "Дунә кезган либослар". 11.55 "Бола бошидан..." 12.35 "Чорраха". 13.10 "Ташкент" студияси күрсатади.

***

18.00 Мультфильм. 18.15 "Умид учкунлари". 19.00 "Ўзбекистон" (рус.). 19.20 "Оламга саёчат" 20.00 Эстрада концерти. 20.30

"Туркестон" 21.00 "Маҳобхорат". (Хиндистон). 8-серия. 21.45 "Хат ва ҳёт". 22.15 "Хамтовоқлар" Бадий фильм. 23.40 Эртанги күрсатувлар тартиби.

ЎзТВ II
17.00
АШГАБАТ КҮРСАТАДИ
"ОРБИТА IV"

6.50 Эрталабки гимнастика. 7.00 "Матбуот-экспресс". 7.10 Ишбидармон кишининг шанба тонги. 7.55 Янгиликлар. 8.35 Мультфильм. 8.45 "Моторлар оламида" 9.15 "Марафон-15" — кичкінтойларга. 9.40 "Ўз-ўзингта мадад бер". 10.10 "Шанба кунги дасхат". 10.40 Хужжатли фильм. 11.10 "Мусиқий дўкон". 11.40 Бадий фильм. 13.55 "Шоу-бис": спорт ваа юмор". 15.00 Янгиликлар. 15.20 "Детектив-лэнд". 16.05 Мультфильмлар. 16.30 "Барча даврларга. Мұхаббат". 17.25 "Ультра-си", Футбол. 18.15 "Қизил квадрат". 18.55 "Янтра, гармонь!". 19.45 "Қайноқ муз". Бадий фильм. 20.40 Хайрли тун, кичкінтойлар! 20.55 Эълонлар. 21.00 Янгиликлар. 21.25 "Хафтанинг машұру кишиси". 21.40 "Банкнотлардаги қон" Бадий фильм 23.10 "Матбуот-экспресс".

"ВИД" танишиди:
23.25 "Сиесий бюро". 00.15 "Авто-шоу". 01.30 "Хит-конвойер".

"ДУБЛЬ IV"
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.20 Ишбидармон кишилар даври. 8.50 Оламга ўз нигоҳи билан қараш". 9.15 "Чашмалар". 9.45 "Рост" студияси. 10.15 "Күзирхоним". 10.45 Болалар телевизион театри. 11.45 "45" 12.30 "Беайб". Бадий фильм. 13.55 "Деконларга тааллуклы масала".

*
14.15 — 18.25
"ЎЗБЕКИСТОН" ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

1. "Безнен мираж" 2. "Интерспорт". 3. "Ишбидармон аёллар". 4. "Қиз йигирмага чиққанда". 5. "Мүйқалам ва экран". 6. "Рангикамон"

*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
18.25 "Софи Лорен. Ҳаётининг тафсилотлари. Бадий фильм 19.55 "Ҳар бир кун байрам". 20.05 Софи Лорен. Ҳаётининг тафсилотлари". Бадий фильм.

*
21.00 — 22.30
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
ЯКШАНА
21 МАРТ
ЎзТВ I

21 март соат 9.00 дан 22 март соат 9.00 гача Ўзбекистон телевидениеси "МУСТАҚИЛЛИК" ИНСОННИ ЭЪЗОЗЛАШДИР" шиори остида Наврӯзга багишлиланган телемарафон үтказади.

ТЕЛЕМАРАФОНДА:
Марказий Осиё телевидениесининг биринчи күрсатуви — НАВРҰЗГА багишлиланган телекүпприк (Ташкент, Олмаста, Ашгабат, Бишкек, Душанбе).

ЎзТВ II
БИШКЕК КҮРСАТАДИ

10.00 Байрам табриклари. 10.05 Программа: Хуш хабарлар; "Жилдиздуу бала"; "Нооруз майрами балдар балчасинда"; "Бабалардан калган соз"; "Баластандин мейманканасинда"; мультфильм. "Қирғизтелефильм" — 25 ёшли "Ак моор". Бадий фильм.

***

15.05 "Наврӯзингиз қутлуг бүлсін!". 16.05 Байрам күрсатуви. 17.30 Хабарлар. 18.00 — 20.30 Телекүпприк. Марказий Осиё телевидениесининг биринчи күрсатуви — Наврӯз байрамига багишлианди (Олмаста, Ашгабат, Бишкек, Душанбе, Тошкент). 20.30 Хабарлар. 21.00 Байрам күрсатувининг давоми. 22.5 "Ала-Тоо".

"ОРБИТА IV"

6.25 "Рұхни чиниқтириш". 7.25 Эрталабки гимнастика. 7.40 "Спортлото" тиражи. 7.55 Янгиликлар. 8.30 "Марказ". 9.00 Мультфильм. 9.30 "Хозирча ҳаммаси жойида". 10.00 "Ақли болалар ва ақли қыздар". 10.40 "Пи" белгиси билан" 11.30 "Олтин сочмалари". 12.00 Фильм-балет. 13.30 "Юлия Борисова театр интеръерида". 14.20 "Панорама". 14.55 Хоккей. Лига кубоги. Ярим финал. 17.30 "Киношарх". 17.55 "Саёччатчилар клуби". 18.45 Янгиликлар 19.05 Мультфильмлар. 20.00 "Якунлар". 20.45 "Миниатюра". 21.00 "Озодлик томон бир қадам". 24.00 Янгиликлар. 00.15 "Тонг ўлдузи — тунги эфирда".

"ДУБЛЬ IV"
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.20 Баскетбол шархи. 8.50 "03" күрсатуви. 9.20 Рост студияси. 9.50 Рақс марафони. 10.35 "Мегаполис". 11.05 "Атибатый...". 11.35 "Телекроссворд". 12.05 Рақс марафони.

*
12.50 — 15.55
"ЎЗБЕКИСТОН" ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

1. Байрам концерти. 2. "Умид" 3. Шарқ дурданалари". 4. Күшик билан учрашув..."

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
15.55 "Познер ва Донахью". 16.25, "Ҳайвонот оламида". 17.25 "Париж мулокотлари". 17.45 Парламент хабарномаси.

*
18.00 — 18.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
18.25 Диснейнинг сөхрли олами. 19.15 "Ҳар бир кун байрам". 19.25 Мусиқий фильм.

*
20.25 — 24.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
24.00 Спорт күрсатуви.
00.05 "Буюк Гудини". Бадий фильм (АКШ).
«Ташкентдан гапирамиз ва күрсатамиз» дастуридан олинди).

Ярми ҳазил, ярми чин...

Хушёрхонада бир кун

— «МЕХМОН» КЕЛДИ.

— МАНА ШУНИ...

— Э-Э, ...

— Кайфиятлар қалай, командир?

— Кайфиятни сиздан сұраш керак.

КАТТА ЛЕЙТЕНАНТ:

— ЎЗИНГНИ БОС, СЕРЖАНТ.

Суратчи X. ШОДИЕВ бисотидан.

Ярми ҳазил, ярми чин...

КАТТАСОЙДАГИ «ХАЗИНА»

I

Маратнинг онаси кечки пайт ишдан қайтиб, эндигина ўн еттига кирайтган ўғлини уйдан тополмади. Маратнинг бесўров, берухат бирор жойга кетавериш одати ўйқилигини билгани сабабли ҳам олдинига роса ҳайрон бўлди: «Қаерга кетиши мумкин?» Кўзи бир парча қоғозга ёзилган хатга тушгач эса ҳайрати яна ошиди. Унда қўйидаги сўзлар битилган эди:

«Ойи, мен туғилган кунга кетдим. Эртага қайтаман. Марат!»

Ўсмирнинг олдин бирор марта туғилган кун ҳақида гапирмагани, умуман унақамунақа давраларга қўшилавермаслигини айтадиган бўлсак, бу ҳақиқатан ҳам ажабланарли ҳол эди. Онаси ҳам шундан лол, лекин хат ўғлининг ўз қўни билан ёзилганини унга бирор таскин берарди-ю, аммо кўнглидаги губорни батамом ювиб юборолмасди. Бунинг устига Марат кимнинг туғилган куни эканлигини ҳам очиқроқ ёзмаган бўлса...

Бир-бирини қувлаб кунлар ҳам ўта бошлади. Маратдан эса дарар йўқ. Онаси ўзини қўярга жой тополмай қолди. Нима бўлса ҳам ёлғиз ўғил, бунинг устига мана бундай сирли ҳолатда ғойиб бўлиб ўтира...

Олдинроқ Марат онасига бир ўртоғи тоғда яшириб қўйган хазинасини олиб келишда ёрдам сўраганини, агар шунига кўнса катта пул ваъда қилаётганини айтганди. Бу гапни аёл ўша пайтда жиддий қабул қилмади ва аҳамиятсиз қолди. Аксига олгандай Марат ҳам ўша хазинаси бор йигитнинг исмини айтмаган эди.

Вазият аллақандай сирли ва вахимали эди. Томдан тараша тушгандек ўғлининг ўйқолиб, хатнинг пайдо бўлиши, яна аллақандай тоғда яширилган хазина ҳақидаги гап. Бу энди аёлга жиддий таъсир қила бошлади.

Аёлнинг хавотири тобора авж ола бошлаган кунларнинг бирда ён қўшниси унга бир ҳат тутқазди:

— Сизга келган экан, шамол бизнинг ҳовлига учирив ўтказиби.

Хат катта-катта, қўполдан қўпол қилиб ёзилган, маэмуми эса қўйидагича эди: «Ўғлининг бизнинг ўйлимизда, соғ-омон. Агар уни тириклайн кўришини истасанг 300 минг сўм берасан. Шартимизга кўнсанг дарвозанга бўр билан доира чизиб қўй».

Онани бу сирлидан сирли, вахимали хат қўрқитиб юборгани аниқ. У олдинига нима қиласини ҳам билмай қолди, кейин нима бўлса бўлар, деган ўй билан Ичкнишлар вазирлигига мурожаат қилди. У ердагилар — жиноят-қидириув бошқармаси ходимлари аёлга айланча чизиш лозимлигини ўтиришиди.

Кўп ўтмай иккинчи хат ҳам келиб қолди. «300 минг сўмни тайёрлаб қўй. Уни нима қилиш кераклигини кейин айтамиз», дейилганди унда.

ИИБдаги йигитлар «учуз минг сўм»ни ясашганича роса терлашди: учинчи хат келганида бир сумка «пул» тайёр эди.

Бу хат ҳам ўша ғадир-будур ҳуснинатда битилган бўлиб, маэмуми қўйидагича эди:

«Ўғлингни тирик кўришини хоҳласанг пулни Янгийўл-Абай

йўлнинг фалон жойига, фалон соатда олиб чиқиб тур».

Олдинга фалон, фалон исмли йигитлардан бири келади.

Аёлга хатда кўрсатилган исмларнинг фақат биттаси — Сергей таниш эди. Қандай танимасин, ахир қўшниси бўлса. Балки бу бошқадир...

Айтилган вақтда, белгиланган жойда турган аёлнинг ёнига велосипед миниб олган қўшниси — Сергей етиб кеиди:

— Мени мажбурлаб юбориши, — деди у. — Пулнинг ҳаммаси шу ердами?

Тезда у ашёвий далил билан қўлга олинди.

II

Сергейга нисбатан таъмагирлик бўйича жиной иш қўзғатилиб, терговни Тошкент вилояти ИИБ Тергов бошқармаси олиб бора бошлади.

Бошдаёқ тергов анча-мунча чалкашиб кетди. Олдинига мени номаълум кишилар зўрлаб пулга юбориши, деб турган Сергей кейинроқ ўзини шу ишга мажбурлаган одамларни топиб беролмагач, бу иш аслида Маратнинг ўзидан чиқсан эди, деб туриб олди. Унинг гапига қараганда Марат ойисида 300 минг сўм пул борлигини айтган ва ҳамкорликда уни олишни таклиф қилган, бунинг режасини ишлаб чиқсан. Қўйган шарти эса шундан иборат бўлганки, пулни олишгач, 200 минги Маратда қолади.

Маратнинг ойиси сўроқка чакирилиб, ўғли унда пул бор, ўйқилигини билиш-билимаслиги, мана шу ишга қўл уриши мумкин, мумкинмаслиги сўралди. Аёлнинг айтишига қараганда ўғлига бир неча бор пули, тилла тақинчоқлари турган жойни кўрсатган экан, чунки Марат унинг ёлғиз ўғли; меросхўри эди, лекин у ўз онасига таъмагирлик қилишгача бориб етмаслиги аниқ.

Маратнинг опаси сўралганда, у ҳам шу гапларни тасдиқлади. Сергея эса ҳадеб Маратни бир неча бор шаҳарда кўрдим, яхши кўрган қизи билан юрувди, дейишдан чарчамасди.

Маратга бунча пул нега керак бўлиб қолди?

Бу саволга ҳам Сергей оппасон жавоб бериб қўяқолди:

— Польшага тошбақа обориб сотиб доллар қилмоқчи эди.

Нима ҳам дейиш мумкин, пухта ўйланган, айниқса бу гапнинг ёлғонлигини ҳисобга оладиган бўлсак... Майли, олдин кетиб, ўқувчининг қизиқини сўндириб ўтирамай, тартиб бўйича давом этамиш.

Ий охирлаб бораётган эди. Ҳисбот, кўрсаткич деган нарсалар терговчиларда ҳам бўлади. Ҳамма шошган, елиб-юргурган. Биз ҳикоз қилаётган иш эса деярли якунланиб, фақат судга ошириш қолгай, шу билан ҳаммаси тамом-вассалом...

Айланувчи айбига иқор бўлуб ўтириби, тўғри иккинчиси терговдан қочиб юриди, бу энди жиноят-қидириувнинг иши. Умуман қочган билан қаерга ҳам борарди.

III

Нима бўлдию иш айланиб вилоят ИИБ Тергов бошқармаси 1-бўлинма бошлиғи Ҳикмат Муҳамедовнинг ўйлига келиб тушди. У кишини қўйнаган асосий нарса Маратнинг қаердалиги бўлди. Сергей эса ҳамон: «У Тошкент шаҳрида юриди. Мени

олиб чиқсаларинг топиб бераман», — дейишдан чарчагани ўйқ. Ўзи аниқ бир манзилни билмайди, кўчадан қидирмоқчи. Унинг гапидан сезиладики, ният бир амаллаб ташқарига чиқиш ва түёқни шиғориб қолиб.

Тергов аста-секинлик билан изига туша борди. Маратнинг онасига нисбатан гарази ўйқлиги, қолаверса орадан бир ой ўтиб ҳам йигитчанинг тогимламаганлиги ишнинг йўналишини бошқа томонга буришга ундарди. Ҳикмат ака мана шуларни ҳисобга олиб, асосий вақтни Сергейнинг шахсини, руҳиятини ўрганишга багишилди. Бу бир қарашда вақтни бекорга кетказишига ўхшарди.

Сергей жуда ақлли йигит чиқиб қолди. Ўтра мактабни аъло баҳоларга тамомлаган, кўп китоб ўқиди. Нақд миллион сўмликка яқин шахсий кутубхонаси бор. Асосан детектив мутолаа қилиши ёқтиради. Шунаقا фильмлар ҳам жони-дили.

Албатта китобни барча ўқиди, кинони ҳамма кўради, бундан уларнинг барчасидан шубҳаланавериш лозим деган хулоса чиқарилмайди. Бироқ Сергей бу китобларни керагидан ҳам ортиқ ўқигани аниқ. Унинг гап-сўзларидан уларнинг таъсири ҳам сезилиб турди.

Сергейни таъсирчан йигит эканлиги кўриниб турди. Бундайларнинг кўнглига йўл топиш эса битта: яхши гап.

Шундай қилиб, Ҳикмат ака йигитнинг руҳий қийноқда қолганини сезди.

— Менга ёрдам берсангиз, сизга ҳаммасини айтаман, Маратни ҳам топиб бераман, — деди ниҳоят бир куни. — Виждоним қийалиб кетди. Кечалари ухлаётмаямсан.

Унинг азобда қолгани шундай қўзларидан ҳам сезилирди. Кечалари босинқираётгани, ухлаётмай чиқаётгани ҳам рост.

Терговчи рози бўлди.

Унинг гапига қараганда Марат билан тоққа чиқсан, кейин нима бўлган ҳамроҳи йиқилиб, ўлиб қолган. Шундан сўнг у нима қиларини билмай Маратни тошларнинг остига кўмиб келган.

Сергей энди ана шундай кўргазма берди.

Ҳикмат ака унинг бу гапига унчалик ишонмаган бўлса ҳам, кўна қолди. Гап айланниб сафар тайёргарлигига бориб тақалди.

— Сафарга чиқишдан олдин Тошкент отчопарига тушиб беш юз сўмга ухлатадиган дори олувдим. Бир марта фойдаланадиган шприц билан ўша дорини, кейин ҳар хил тушонкалар, арқон, болта олдим.

— Болта? Нега?

— ... Орадан бир кун ўтиб Сергей Маратни ўлдириб қўйганини тан олди. Эртаси — 29 декабрь куни эса терговчи, айланувчи, уч оператив вакил ва иккиси холис гувоҳдан иборат гуруҳ. Чотқол тоғ тизмалари томон йўлга тушди.

IV

Бўлиб ўтган гап Сергейнинг ҳикоя қилишича қўйидагича юз берган эди.

У бир ҳафтагача ухлатиб қўядиган, Францияда ишланган: дорини келтиргач (шуни айтиш жоизи, бу ҳаммаси Сергейнинг гапи). Бунаقا дори аслида борми, йўқми, ҳозир ўрганилмоқда. Умуман бу дори бор, йўклигидан

қатъий назар воқеанинг кечиш жараёнига катта таъсирини ўтказмаган, назаримда) Маратни аврашга тушади. Бир пайтлар у «Янгиобод» сайёхлар базасида дам олиб келганди. Шуни оғзи кўпириб Маратга хўп мақтади. Ша томонларга катта бир хазинани яшириб келганини олдиндан айтиб юрарди. Агар уни кетиришда ёрдам берса 200 минг сўм бермоқчи ҳам эди. Энди вақти келганини айтиб, бирга юришга унда бошлади. Марат кўнгач, уйда туғилган кунга кетдим, деган мазмунда хат қолдиришини айтиди.

— У ёқда бир-икки кун қолиб кетишимиз мумкин.

Ўзи эса ўйдагиларига Читага кетаётганини, бир ҳафтадан сўнг қайтишини айтиди.

Шундай қилиб қарашда ҳаракатни кетишиди.

Бир амаллаб юқорида айтилган сайёхлар базасига ҳам етиб олиши, лекин у ерга киришади. Сергейнинг руҳи кетаётганини ўйланганди. Унинг қилаётгани ишларидан, мукаммаллиги нуқтаи-назаридан қараладиган бўлса бир камчилик топиш мушкул. Ҳар бир қадам ўйлаб қўйилган. Ҳар бир гап пишишиб айтилган. Уни сайёхлар базасига кириб, гувоҳлар ортириш ёки ўзининг шу ерларга келганини сездириб қўйиш нияти ўйқ эди. Нима ҳам дейиш мумкин.

Иккаласи базанинг қўйи томонидан айланниб ўтиб, ёлғизоқ ўйл билиб қолганда қатта кетаётганини сезди. Сергей олиб машиналар «Янгиобод» сайёхлар базасида қолди, ундан нарисига ўтолмади. Каттаси дараси анча ичкарида, унга фақат ёлғизоқ ўйл билингина борилар экан. Олдинда Сергей йўл бошлаб кетаётганини, орқада қолганлар уни қочишига уринмаслик, қочгудай бўлса отишлари ҳақида огоҳлантиришган. Йўқ, у бунга уринмади. Жон ширин, қолаверса арқон билан ҳам боғлаб олинган.

Қор тушиб, атроф бошқачатус олгани учун ҳамми, Сергей жасадини кўмган ерини тополмай кўп сарсон қилди.

Ниҳоят бир жойдан катта ҳаракатни кетаётганини сезади.

Жасад шундоқини сойнинг соҳилига беркитилган эди. Агар баҳоргача қолгудек бўлса, уни сув ювиб кетиши аниқ эди ва бу иш шу билан сувга чўккан тошдек изсиз қолиб кетарди. Лекин унгача бориб етмади.

Ҳар ҳолдá у ёғига ҳам нималарнидир ўйлаб қўйгани аниқ. Бўлмаса якка ўзини бунчалар катта ишга қўл урмаган бўларди. Лекин у Маратнинг бошига болта билан урганида ҳамма ишлари чаппасига кетганини ҳали англамаган эди. Ҳали ҳам укол килиш нияти бор эди.

Хулас, у бу гапни кейин, виждан азобидан ўзини қўярга жой тополмаётган бир пайтда терговда айтиди. Бир маҳал қараса Маратнинг юраги уришдан тўхтабди. Шундагина қилиб қўйган ишининг тўлиқ моҳиятини англаб етди. Энди бу ёғига н

ТАБРИКЛАЙМИЗ!

Аёл кишининг ёши ҳакида гапириш анча нокулади... Зангиота меҳнат-тарбия колониясининг невропатолог шифокори, ички хизмат подполковниги Мұхаббат Поччашевна Сулаймонова билан бирга ишлар ва мулоқотда бўлар эканмиз, меҳнат фаолиятини бошлаганига 25 йил тўлганига биз ҳам дарҳол ишона қолмадик. Андижон тибиёт олий билим охини тугатиши билан крестублика ички ишлар идоралари бўлинмаларида хизмат қила бошлаган Мұхаббат Поччашевна бугунги кунда энг тажрибали ва юксак макали мутахассислардан бирига айланди.

М.П.Султоновани табриклар эканмиз, унга сиҳат-саломатлик, баҳт-саодат ва ишларидаги муваффақиятлар тилаймиз.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИИВ АҲЛОҚ ТУЗАТИШ ИШЛАРИ БОШҚАРМАСИ РАҲБАРИЯТИ, ШАХСИЙ ТАРКИБИ.

Китоб Самарқандда чиқмоқда

Ўтган йили биз газетамизда истеъфодаги полковник Арманис Гульянц қаламига мансуб "Отишмаларсиз жанглар" китоби ҳақида хикоя қилинган эдик. Таҳририят мазкур киссадан бир неча парча эълон қилиб, ички ишлар идораларининг кекса авлодига багишланган ушбу қизиқарли асарни нашр этишга ёрдам берни борасида муштариликларга мурожаат қилган эди.

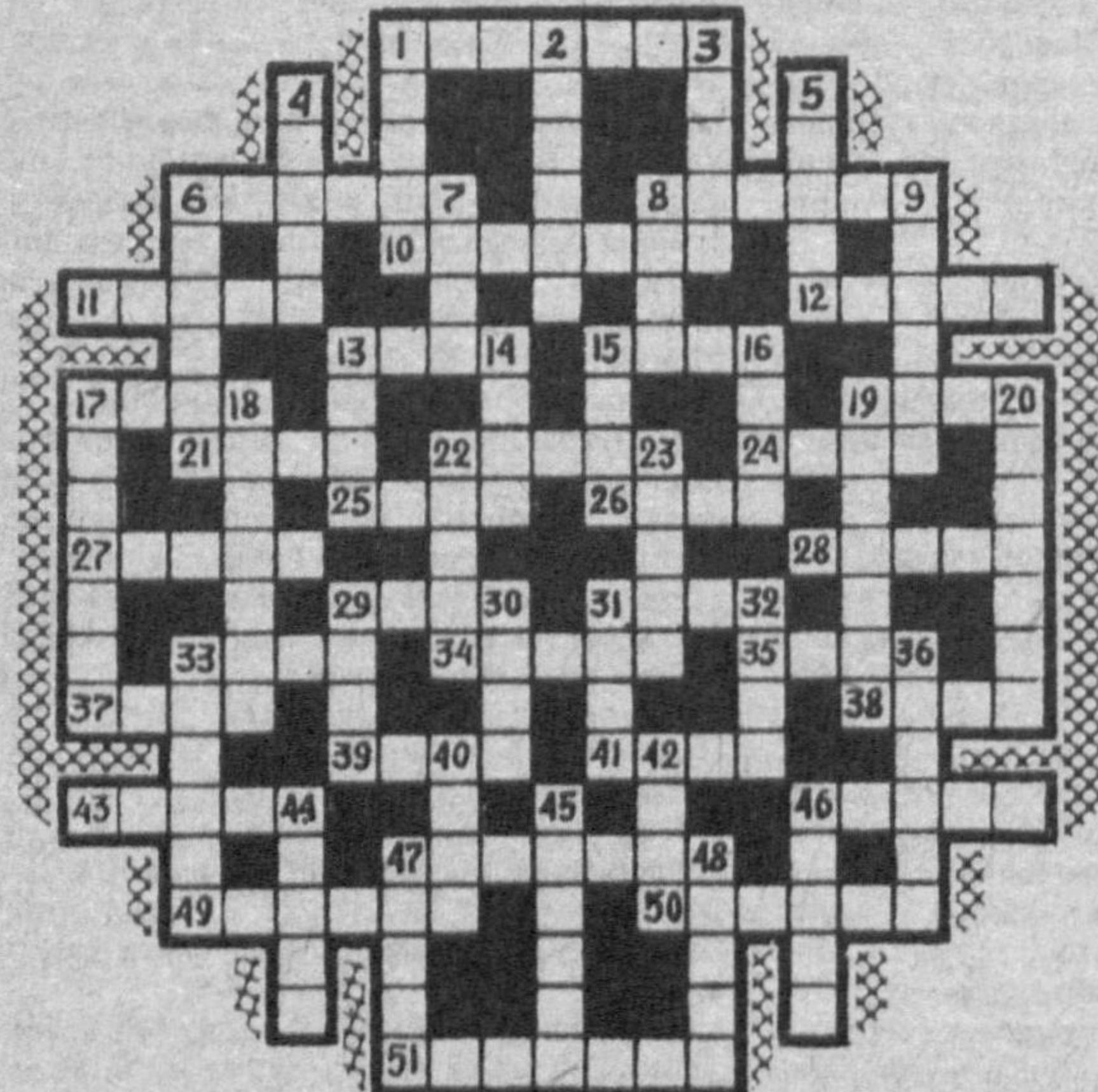
Будаъватни кўплаб газетхонлар

С.Нелин.

ГУРУНГ.

Б О Ш К О Т И Р М А

Энгиза: 1. Буюк Британиядаги шаҳар. 6. Ҳакаси Автоном вилоятининг маркази. 8. Зардуштийликнинг муқаддас ёзувлари тўплами. 10. Қадимги ҳинд эпик достони. 11. Абхазиядаги шаҳар. 12. Бразил ёзувчиси. 13. Витебск вилоятидаги шаҳар. 15. Жанубий Шарқий Осиёдаги давлат. 17. Наманган вилоятидаги шаҳар. 19. Ҷиллат. 21. Сингегал гарбидаги шаҳар. 22. Мусулмон миллатларидан бири. 24. Одам ва ҳайвонлар танасининг ташки қоплами. 25. Москва вилоятидаги шаҳар. 26. Ашғабад яқинидаги шаҳар ҳаробаси. 27. Даниядаги шаҳар. 28. Греция пойтахти. 29. Ҳайкал. 31. Лоладопларга мансуб кўп йиллик ўтлар туркуми. 33. Мевали дарахт.

34. Кичик Антил ороллари ва архипелагидаги орол. 35. Бельгиядаги шаҳар. 37. Пакана негритос қабилалари гурухи. 38. Швейцария ва Франциядаги дарё. 39. Ҳиндистондаги ҳалқ. 41. Волганинг чап, энгийрик ирмоги. 43. АҚШ космонавти. 46. Собиқ СССР Европа қисмидаги дарё. 47. Туркман ва ўзбек шоюри. 49. Албания пойтахти. 50. Бирманинг пойтахти. 51. Ўрта асрларда турклар ва мугулларда шахснинг ҳарбий жасорати учун берилган фахрий ном.

Бўйига: 1. Кутб яқинидаги юлдуз туркуми. 2. Арманистондаги дарё. 3. Эстониядаги шаҳар. 4. Туркия жанубидаги шаҳар. 5. Ироқдаги шаҳар. 6. Рим императори Юлий Цезарнинг набира-жияни. 7. Муайян тартибда тақоррланувчи элементлардан ташкил топган безак. 8. Ҳиндистоннинг 1957 йилгача ва Покистоннинг 1961 йилгача 1-16 рупияга тенг чақа пули. 9. Грузиядаги дарё. 13. Россиядаги вилоят маркази. 14. Намозга даъват. 15. Мексикадаги шаҳар. 16. Сеторнинг Фарғона водийси, Тошкент воҳасида ва уйғурлар орасида кенг тарқалган номи. 17. Шимолий муз океанидаги денгиз. 18. Мексиканинг шимолий гарбидаги шаҳар. 19. Америкалик физик. 20. Қўшини давлат пойтахти. 22. Эпик асар. 23. Намоз ўқиши вақтида сажда қиласидаги томон. 29. Чехия республикасидаги шаҳар. 30. Кичик Осиёнинг шимолий гарбидаги мавжуд бўлган қадимий шаҳар. 31. Юнонистон, қадимги Рим, кейинчалик Фарбий Европада арифметик амалларни ечишда ишлатиладиган ҳисоб таҳтакачи. 32. Эрон торлигининг жанубий қисми. 33. Юнон мифологиясида – осмон гумбозини кўтариб турувчи паҳлавон. 36. АҚШнинг 36-президенти. 40. Япония пул бирлиги. 42. Мусулмон мамлакатларида лашкарбоши, ҳоким, давлат бошлиги. 44. Стаканов шаҳрининг 1937-40 йиллардаги номи. 45. Христиан динининг арабча номи. 46. Шошмақомнинг мақомларидан ва ўн иккى мақомнинг шўйбаларидан бири. 47. Ҳисор тизмасидаги довон. 48. Фасл.

Тузувчи: Насриддин Йўлдошев, милиция подполковники.

Газетамизнинг 1993 йил, 5 март сонида чоп этилган бошқотирманинг жавоблари:

1. Нодира. 8. Ширин. 9. Нилюфар 10. Раъно 11. Она 12. Андиз 13. Зулайҳо 14. Отин. 15. Наргиза 16. Атиргул 17. Латофат 18. Терешкова 19. Акушерка 20. Адолат 21. Тижоратхон 22. Никоҳ.

- Кўчириб босиша «Постда»дан эканлигини кўрсатиш шарт.
- Мақолада көлтирилган рақамлар, фактлар ва бошқа маълумотлар узун, шунингдек, очик эълон қилинishi мумкин бўлмаган маълумотлар учун мувалиф жавобига ҳисобланади.
- Мувалифнинг мулоҳазаси таҳририят фикрига мос тушмаслиги мумкин.
- Кўлэзмалар таҳлил қилинмайди ва қайтарилмайди.

Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди.
Ўзбекистон Республикаси «ШАРҚ» нашриёт матбаачилик концерни босмахонаси.
700083, Тошкент,
Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: мухаррир — 54-37-91, мухаррир ўринбосари — 39-77-23, масъул котиб — 59-26-56, мухбирлар бўлими — 59-20-92, умумий бўлим — 59-21-21.

Обуна рақами — 64615.

Қидирилмоқда

Самарқанд вилояти Пайариқ тумани ички ишлар бўлими томонидан 1953 йилда тугилган, Пайариқ шаҳар, Тошкент кўчаси, 18-йуда яшовчи Ботир Турсунов қидирилмоқда.

У 1991 йилнинг 10 сентябрда соат 6 дан 30 дақиқа ўтганда уйдагиларига ишга кетаётгандигини билдириб, чиқиб кетганича қайтмаган.

Белгилари: бўйи 170 сантиметр, юзи думалоқ, сочи кора, жингалак, пешонаси кенг, қоши қалин, кўзлари кора, лаби қалин.

Асосий белгилари: чап қўлиниң тирсагидан юқорида 4 сантиметр чамасида чандиги бор.

Б.Турсунов ҳақида бирон-бир маълумотга эга бўлган фуқаролардан бу хақда Пайариқ тумани ИИБа 5-19-02, 5-16-48, 5-18-96 рақамли телефонлар орқали хабар беришларини сўраймиз.

Самарқанд вилояти Пайариқ тумани ИИБ томонидан бедарак йўқолган Адолат Алиқуловна Сатторова қидирилмоқда.

А.Сатторова 1975 йилда тугилган. Пайариқ кўргонининг Увайсий кўчасидаги 3-йуда истиқомат қилган.

У 1992 йил 14 июня куни эрталаб уйдан чиқиб кетганича қайтмаган.

Белгилари: бўйи 160 сантиметр, сочи кора, калта, пешонаси кенг, қоши сийрак, кўзлари кора.

Алоҳида белгилари: чап қошининг юқори қисмидаги иккى сантиметр чамасидаги кўкимтири чандик бор.

А.Сатторова ҳақида бирон-бир маълумотга эга фуқаролардан бу хақда Пайариқ тумани ИИБа 5-19-02, 5-16-48, 5-18-96 рақамли телефонлар орқали хабар беришларини сўраймиз.

ЭЪЛОН

Оқўғон туманинг 32-хунартехника билим юрти томонидан 1991 йилда Маҳзуна Кенжаева номига берилган 160742 рақамли "Имтиёзли диплом" йўқолганилиги сабабли;

Охунбобов иқомли республика тиббиёт билим юрти томонидан 1988 йилда Ҳайдарова Раъно Холбековна номига берилган КТ 881469 рақамли диплом йўқолганилиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Муҳаррир
Зокир ОТАЕВ.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ:
700029, Тошкент, Г. Лопатин кўчаси, 1.